

آنطور که نورنیز نوشته، بررسی‌های تهران درباره پاسخ آمریکای تا آخر هفته ادامه دارد و تکلیف مذاکرات تا آن زمان مشخص نخواهد شد اما اینطور که به نظر می‌رسد، آرام آرام از میزان بدبینی‌ها کاسته شده و به سوی احیای برجام می‌رویم. شاهد آنکه بعد از خوشبینی‌های جوزپ بورل مبنی بر به نتیجه رسیدن مذاکرات، شاهد بودیم که جان کربی هماهنگ کننده ارتباطات استراتژیک در شورای امنیت ملی در کاخ سفید نیز گفت: «امروز به لطف اینکه ایران می‌خواهد در مورد چند موضوع مهم موافقت کند، مطمئنا نسبت به حدود دو هفته پیش به هم نزدیک‌تر هستیم.» برخی از کارشناسان معتقد هستند که موضوعات مختصری حول محور اخذ تضمین باقی مانده است تضمینی که طرف ایرانی می‌خواهد با توجه به ساختار حقوقی آمریکا با محدودیت‌هایی مواجه است، طوری که یک دولت نمی‌تواند برای دولت دیگری تعهد ایجاد کند. دیدگاه‌های گوناگونی در آمریکا نسبت به سیاست خارجی هم وجود دارد گرچه اهداف استراتژیک یکسانی دارند اما روش‌های نیل به اهداف متفاوت بوده و یکسری اختلاف نظرهای جزئی در ارتباط با روابط خارجی بین دو حزب حاکم آمریکا وجود دارد و این اختلاف نظرها قطعا در روسای جمهور آنها خودش را نشان خواهد داد. اینکه بگوییم جمهوریخواهان یا دموکرات‌ها یک رویه غالب را در پیش بگیرند قطعا با توجه به ساختار سیاسی آمریکا امکان پذیر نیست به خصوص اینکه در سال‌های اخیر مساله ایران تبدیل به یک بحث رقابت حزبی هم در آمریکا شده است. این نشان می‌دهد که بحث ایران تبدیل به یک مساله در سیاست خارجی آمریکا شده و اتفاقا دو حزب حاکم در آمریکا که به نوبت قدرت را در این کشور به دست می‌گیرند یکسری اختلاف نظرها را در ارتباط با نحوه برخورد با ایران دارند. دموکرات‌ها معتقد به دیپلماسی هستند و می‌خواهند برای نیل به اهدافشان از روش‌های دیپلماتیک استفاده کنند. جمهوریخواهان دیدگاه‌های متفاوتی دارند. تندروهای جمهوریخواه معتقد به برخوردهای حتی نظامی هم با ایران هستند و این را در صحبت‌هایشان کتمان نمی‌کنند. معتدلین جمهوریخواه نیز معتقد به اعمال فشارهای جدی‌تر به ایران هستند. مساله دیگر آمریکا در صورت خروج به ایران غرامت بپردازد که یکی از مسائل بحث برانگیز است ولی قابل حل هست و می‌شود روی این بحث‌ها به تفاهم رسید.

زمینه آماده برای احیای برجام

به هر حال ایران مواردی که برای آمریکایی‌ها و شرکای غربی آمریکا مهم بوده تا حدود زیادی الان حل کرده و درواقع زمینه‌های احیای برجام را برای احیای برجام فراهم هست هر چند بحث تضامین و غرامت در صورت خروج آمریکا بحث‌های حل نشده‌ای است که به نظر می‌رسد در روزهای آینده راه‌حل‌هایی پیدا خواهد شد. از این رو شاید رسیدن به یک تفاهم به صورت جدی در همین ماه سپتامبر آینده امکان پذیر باشد و دو کشور بتوانند مسائل باقی مانده را حل کنند تا زمینه را برای احیای برجام فراهم کنند. طرف سیاست خارجی در تلاش است تا زمینه‌های تفاهم دو کشور را ایجاد کند با توجه به نیاز اروپایی‌ها به نفت ایران که وارد مدار صادرات شود و جدیتی که دارند و اینکه از طرفی می‌توانند با توجه به هم‌پیمانی که با آمریکا دارند به نوعی از اهرم فشار خود استفاده کنند و با واسطه‌گری خود زمینه کامل احیای برجام را فراهم کنند. گام‌های برداشته شده حکایت از یک توافق قریب الوقوع دارد که به همین زودی برجام احیا شود. طبیعتا اراده مهم‌ترین فاکتور در مسیر توافق است و این اراده در راستای احیای توافق وجود دارد. با توجه به این اراده می‌توان خوشبین بود که به همین زودی برجام احیا شود. از طرفی با توجه به در پیش بودن ماه سپتامبر و نیاز اروپا به نفت ایران و از طرف دیگر حجم زیادی از نفت ایران بر روی کشتی‌ها وجود دارد که عرضه آن‌ها می‌تواند بازار را به تعادل برساند در حال تلاش هستند که هرچه زودتر این اتفاق بیفتد. از این رو در سپتامبر پیش‌رو توافق قابل اعیاست.

«آرمان ملی» ابهامات پیرامون تفکیک وزارت صمت را بررسی می‌کند

یک ودوی دولت و مجلس بر سر وزیر

◀ **قالیباف: دولت دو وزیر برای وزارت صمت و بازرگانی به مجلس معرفی می‌کند**

◀ **نماینده قزوین: ۲ وزیر معرفی نشود استیضاح پا بر جاست**

آرمان ملی – حمید شجاعی: دولت سیزدهم در حالی یک سالگی خود را پشت‌سرمی‌گذارد که به لحاظ ستادی و تکمیل وزارتخانه‌های خود با برخی از مشکلات مواجه است. مشخصا ماه‌ها از استعفای حجتا... عبدالملکی، وزیر سابق تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌گذرد و طی این ماه‌ها دولت این وزارتخانه عریض و طویل را با سرپرست اداره کرده است. هر چند که گفته می‌شود بالاخره پس از مدت‌ها دولت امروز گزینه پیشنهادی خود را برای تصدی این پست به مجلس معرفی خواهد کرد. اما این تمام ماجرا نیست، بلکه بخش مهم دیگر ماجراهای پیرامون وزارت صمت است. وزارتی که وزیر آن تا پای استیضاح رفته اما استیضاح نشده و به دلیل تفکیک وزارت صمت به ۲ وزارتخانه از دم تیغ استیضاح نمایندگان گذر کرده است. حال پرسش اینجاست که چرا با وجود گذشتن وعده دوم‌ها دولت برای ارائه طرح تفکیکی وزارتخانه و معرفی ۲ وزیر هنوز این اتفاق رخ نداده است؟ مسلما دولت نمی‌خواهد با مجلس به مشکل بخورد و تعامل را ترجیح می‌دهد. پس باید منتظر بود که چه زمانی ۲ وزیر یاد شده برای وزارتخانه‌های صنعت و معدن و بازرگانی و تجارت به مجلس معرفی خواهند شد.

عدم هماهنگی با بی‌اطلاعی؟

شاید زمانی که محمد باقر قالیباف، رئیس مجلس در جریان بررسی اعلام وصول استیضاح وزیر صمت با اشاره به صحبت خود با رئیس‌جمهور مبنی بر تفکیک وزارت صمت و معرفی ۲ وزیر خطاب به نمایندگان گفت: «از نمایندگان درخواست دارم چون دولت تصمیم به اقدام دارد و با لایحه به دنبال اصلاح هستند، فرصت دو ماهه به دولت بدهیم و مطمئنیم که این کار انجام می‌شود.» نمایندگان فکر نمی‌کردند که این اتفاق رخ ندهد یا اینکه دولت بخواهد رویکرد دیگری اتخاذ کند. اما به نظر می‌رسد آنچه دو ماه پیش مطرح شده تحت شرایط تغییر کرده و رنگ باخته است و امروز دولت موضع جدیدتری

را بیان می‌کند. به عبارت دیگر اگر تا دیروز قرار بود که وزارت صمت تفکیک شود و از دل آن ۲ وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی و تجارت متولد شوند. امروز نه تنها تفکیک این وزارتخانه خود محل تردید و ابهام است بلکه مساله معرفی ۲ وزیر نیز به محاق رفته و گویا عزمی در این خصوص نیز مشاهده نمی‌شود. چه اینکه اخیرا سیدمحمد حسینی، معاون پارلمانی رئیس‌جمهور در این خصوص که برداشت دولت درباره تفکیک وزارت صمت و بازرگانی چیست و می‌خواهد فقط برای وزارت بازرگانی، وزیر معرفی کند گفته: «دقیقا ما چنین برداشتی داریم. برخی نمایندگان می‌گویند دولت باید ۲ وزیر معرفی کند. ولی خب، یک نگاه دیگری در دولت هست. آن روزی که مساله استیضاح مطرح شد موافقت کردیم که وزارت بازرگانی تشکیل شود، یعنی بار سنگینی بر دوش یک نفر هست و اعلام کردیم که ما هم این تفکیک را قبول داریم و انجام شود، ولی این‌که از جهت حقوقی برای وزارت صمت که تا حالا صنعت، معدن و تجارت بوده است نهایتا این تجارتش حذف می‌شود، هویتش که هست و

صنعت و معدن به جای خودش هست، یک بخشی از وظایفش کم و کاسته شده است، یعنی به‌قول معروف بار وزیر کمتر می‌شود پس نیازی نیست که وزیر صمت را مجدداً معرفی کنیم.» این سخنان معاون پارلمانی دولت در شرايطی مطرح شده که بهارستان‌نشینان اساسا چندان نگاه مثبتی نسبت به عملکرد سیدرضا فاطمی امین ندارند. از طرف دیگر جدای از موضع نمایندگان، اگر به آنچه رئیس‌جمهور با قالیباف رئیس مجلس نیز مطرح کرده و گفته که دولت برای وزارت صمت ۲ وزیر معرفی می‌کند نیز رجوع کنیم پس اظهارات حسینی معاون پارلمانی رئیسی یا از بی‌اطلاعی از موضوع بوده یا اینکه با موضع رئیس‌جمهور هماهنگ نبوده است. مساله مهم‌تر اینجاست که دولت باید انتخاب کند ۲ وزیر جداگانه برای وزارتخانه تفکیک شده معرفی خواهد کرد و مجلس نیز روال عادی بررسی صلاحیت‌ها را پیش خواهد گرفت یا اینکه وزارت صمت تفکیک و وزارت بازرگانی تشکیل خواهد شد اما صرفا یک وزیر برای بازرگانی به مجلس معرفی می‌شود و فاطمی امین به عنوان وزیر صنعت و معدن در

اجتماعی و مشارکت مردم در انتخابات چیست؟ البته نخبگان، کارشناسان و مردم عوامل را می‌شناسند، اما در مورد وزن هر کدام از عوامل اختلاف نظر جدی وجود دارد. «باهر نیز گفت: «کرونا قطعا تاثیر جدی داشت. عملکرد ضعیف دولت گذشته و مسائل معیشتی و... نیز اثر داشته و اینکه رقابت‌های جدی حزبی وجود نداشت نیز اثر گذار بود. در بین کاندیداهای انتخابات‌های ریاست جمهوری و مشکلات شورای اسلامی باید نمایندگان اکثریت مردم که با نظام مشکلی ندارند، حضور داشته باشند. «وی خاطر نشان کرد: «رای سیاه به معنای آن کسانی که نظام، انقلاب و هیچ چیز را قبول ندارند، در کشور کمتر از ۱۰ درصد است. یک عده از مردم سیاسی، متدین، انقلابی و حزب‌اللهی هستند اما جمعیت بسیاری، سیاسی و... نیستند، مشکلی هم با نظام و انقلاب ندارند اما منافع ملی و امنیت ملی را درک می‌کنند و فقط می‌خواهند زندگی کنند. بنابراین در بین کاندیداهای باید کسانی باشند که هر کس نتواند لیست مورد نظر خود را پیدا کند. اگر احساس عمومی این باشد که یک عده یا یک تفکر در حال حذف است، (البته بحث من در مورد فتنه‌گران نیست؛ آنها را هیچ حکومت و کشوری تحمل نمی‌کند اعتمادشان از بین می‌رود.» باهر معتقد است: «تمامی جناح‌ها باید بتوانند در انتخابات‌ها لیست قدرتمندی داشته باشند. اینکه گفته شود هر کس وابسته به اصلاح‌طلبان است، فتنه‌گر است، اشتباه است. من بسیاری از اصلاح‌طلبان را می‌شناسم که انقلاب اسلامی، نظام جمهوری اسلامی و رهبر معظم انقلاب اسلامی را قبول دارند. باید روندها و بررسی‌ها به گونه‌ای باشد تا مردمی که نظام را قبول دارند به سوی صندوق‌های رای جذب شوند نه اینکه احساس کنند، حضورشان فایده‌ای ندارد و کسی را ندارند که به آن رای بدهند؛ این کار باید از سوی حاکمیت اتفاق بیفتد. «وی خاطر نشان کرد: «البته احزاب هم نقش مهمی دارند. نظام مردم‌سالاری دینی باید سه چهار حزب قدرتمند، چارچوب‌دار و فراگیر داشته باشد. اکنون حدود ۱۵۰ حزب در کشور وجود دارد که از وزارت مجوز دارند، اما اینها کوچک هستند. ۱۰۰ حزب که فقط یک کاغذ برای روز مبادا هستند و فعال نیستند. آن‌هایی هم که فعال هستند در طول سال فعال نیستند و تنها نزدیک انتخابات جمع می‌شوند و ائتلافی تشکیل می‌دهند. من در این رابطه یک مثال عامیانه مطرح می‌کنم؛ وقتی استقلال در لیگ برتر اول می‌شود، افتخارش به این است که در آن لیگ پیروزی، سپاهان، گل‌گهر، تراکتور و... هستند و او بین چند تیم قدرتمند اول شده است. وگرنه اول شدن در دسته سوم برای استقلال افتخار و هنری نیست. کسانی که در انتخابات مجلس بازدهم به تعمیر کارشناسان را نکرد اول شدن در دسته سوم برای استقلال افتخار و هنری نیست. کسانی هم که در انتخابات‌های مجلس و ریاست جمهوری برنده می‌شوند، باید در میدانی باشند که بتوانند با رقبای قدرتمندی رقابت کنند.»

توصیه افراد شناخته شده جریان اصولگرایی در محورهای اساسی است مانند وزیر سابق امور خارجه که گفت: دولت باید بداند که مردم با عملکردها دولت‌ها را قضاوت می‌کنند و کارآمدی مدیران یکی از مهم‌ترین مولفه‌هایی این امر است. منوچهر متکی با اشاره به اقدامات دولت سیزدهم اظهار کرد: دولت سیزدهم در این برهه از زمان کاری را به سرانجام رساند که در چهل سال گذشته باید به آن توجه می‌شد و آن اصلاح ساختار اقتصادی با شروع از حوزه بارانه‌ها بود که بسیار کار سنگین و طاقت‌فرسای است.

انتقادات اصولگرایان از دولت به تدریج افزایش پیدا می‌کند. دیروز یک فعال سیاسی اصولگرا گفت: دولت سیزدهم نباید بروی تصمیمات غیراساسی سرمایه‌گذاری کند. بلکه باید تصمیماتی بگیرد که برای ۵۰ تا ۱۰۰ سال آینده نظام تاثیر بگذارد. منصور حقیقت‌پور در پاسخ به این سوال که با توجه به فرا رسیدن هفته دولت، نقاط مثبت دولت آقای رئیسی از نظر شما چیست، گفت: جهت‌گیری دولت آقای رئیسی در ارتباط با مردم و توجه به مسائل آنان بود که با سیاست‌های کلی نظام که در راستای منویات مقام معظم رهبری بود، هماهنگ است. این جهت‌گیری مثبت است.

چالش‌های زیادی برای تیم مذاکره کننده روحانی ایجاد کردند تا موفق نشوند. یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب تاکید کرد: دولت روحانی به علت ارتباطی که با آمریکا در همان جریان مذاکرات برقرار کرد از همان ابتدا مورد حمله قرار گرفت و حتی قدم زدن ظریف با جان کری جرم تلقی شد و برای آن حواشی زیادی ایجاد کردند به این معنا که در یک لحظه، تنها بودن وزیر امور خارجه قابل تحمل نبود و این موضوع مشهود به نظر می‌رسد. علی صوفی افزود: اما امروز اینگونه نیست و آن بی‌اعتمادی از بین رفته است و اعتماد کامل وجود دارد.